

Ny blomst

-Nyheter fra NMS Etiopia-

አዲስ አበባ

Addis Abeba, nr. 4-2016

Likeverdige søstre og brødre

Les også:

Jer er klar for en lederstilling i kirken!
S. 6

NMS U Team i Kamashi, S. 14 og 15

Mohammed får besøk av NORAD, S. 20

Samme dag jeg var på plass i Etiopia etter ett år med studiepermisjon bar det av sted sørover til Arba Minch for å delta på Use Your Talents seminar. Hvilken bedre måte å ta fatt på arbeidet i Etiopia enn med påminnelse om menigheten som aktør i utvikling av eget lokalsamfunn?

Use Your Talents handler først og fremst om å ta utgangspunkt i hva man er og har som menneske og som samfunnsmedlem; egen-skaper, ressurser og kreativitet. I kraft av å være menneske er dette noe enhver av oss besitter i større eller mindre grad. Gud har skapt oss alle i sitt bilde, og hans kreativitet er gjenspeilet i oss. Dette er et mandat for å gå ut ifra at vi alle har noe å gi og bidra med. Gud har samtidig gitt hver og en av oss et ansvar i å dele og delta som medlem av et større fellesskap. Å gi og motta er derfor tilsvarende viktig: Man kan ikke gi uten å motta – ei heller motta uten å gi.

Gjennom historien har misjon og bistand på mange måter forstyrret dette bildet eller en slik logikk. Giver og mottaker kategorier skapes og opprettes basert på hvem som har og hvem som ikke har – det være seg evangeliet eller ulike typer ressurser. De som 'ikke har' påberopes behov ofte definert av dem som 'har', og 'de som har' gir og 'de som ikke har' mottar. Slik opprettholdes kategoriene, og avstanden mellom 'oss' og 'dem' blir stadig større. Men noe er ute av balanse i en slik ligning. For hva skjer når man ensidig gir eller ensidig mottar? Hvordan ser man på de som tilhører hver av disse kategoriene? Mottaker blir lett til 'stakkarslig tigger' for givere som påberoper seg makt til å 'redde' dem. Slike komplekser, for begge parter, kan være svært

skadelige. Som alltid med stereotyper forsvinner nemlig *mennesket* i slike kategorier og beskrivelser. Vi mister blikket på mangfoldet, kreativitet, ny kunnskap og lærdom, andre typer ressurser og måter og tenke på. Med andre ord: vi mister hverandre av syne.

Verden er i forandring, og det er også NMS – heldigvis. Utviklingstrenden i 2016 går ikke i retning av en økning av midler. Innsamling til misjonsarbeid vet vi at heller ikke går denne veien. Dette byr på muligheter for misjons- og bistandsorganisasjoner til å ta et blikk innover i egne rekker og tenke nytt. En misjonsorganisasjon som ikke følger med på hva som rører seg i verden og som ikke er villig til å imøtekomme forandringer kan bidra lite.

Use Your Talents er en spennende metode for å imøtekomme en verden i forandring. Prinsippene i Use Your Talents hjelper oss å se mennesket og ha øye for hvilke ressurser og potensialet menn og kvinner innehar, og støtte opp om disse. Uavhengig av en nedgang i gaver og bistandsbudsjett må misjon og utviklingsarbeid alltid ha mennesket i sentrum og ta utgangspunkt i menns og kvinners potensial, kreativitet, kunnskap, ideer og bidrag. Da blir mottaker kategorien til *mennesker* – til aktive samarbeidspartnere og personer som tar utvikling i egne hender og ansvar for egne og andres liv. Tror vi på en Gud som har skapt mennesket i sitt bilde må vi også tro at enhver kan være en aktiv bidragsyter og giver. Det er evangeliet i aksjon og også en strategi for utviklingsarbeid utover kirken.

I denne foreløpig siste utgaven av Ny Blomst håper vi at du har glede av å lese om – og se mennesker vi jobber med i Etiopia. De er ikke mottakere, men våre likeverdige søstre og brødre og samarbeidspartnere som aktivt deltar og tar ansvar for utvikling av egen kirke og lokalsamfunn.

Marit

... du skal gjøre det som er rett, vise trofast kjærlighet og vandre ydmykt med din Gud.

Mika 6, 8b

NMS team:

Klaus-Christian Küspert
kck@nms.no

Sonja Küspert
sak@nms.no

Marit Breen
mbr@nms.no

Sophie Küspert-Rakotondrainy
skr@nms.no

Mparany Rakotondrainy
mpr@nms.no

Ny Blomst red. adressen
nmsethio@gmail.com

Postadresse:

Norwegian Mission Society
P.O.Box 5552

Addis Ababa, Ethiopia

Besøksadresse:

Norwegian Mission Society
Kebele 09/10, Kasanchis,
Addis Ababa, Ethiopia

Ny disippeltrening ved Kamashi ungdomssenter

Tekst: Rivo Razakandriana, rra@nms.no; foto: Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

520 304

Prosjektnavn:

Gi evangeliet videre i Blånildalen

Prosjekter Inkluderer:

- 520 394 Abay Valley Synod Congregation Development
- 520 402 Disciple Training

Prosjektperiode:

2016-2018

Prosjektansvarlig:

Obsa Raga

Rådgiver:

Mparany Rakotondrainy (vikar)

Hovedmål:

Evangelisering og kirkebygging i sårbare områder i Blånildalen og Metekel med hovedfokus på gumuz og andre marginaliserte grupper.

To deltakere ber for hverandre

Det var veldig spesielt for meg å komme tilbake til Etiopia etter det første disippeltreningsskillet i fjor. Flyet mitt landet i Addis tidlig om morgenen, og samme dag kjørte vi direkte til Kamashi. Det var kjekt å møte igjen deltakerne som var med på det forrige skillet. Dette året var det også fem ungdommer fra selve ungdomssenteret, og det likte jeg veldig godt.

Alle var svært engasjerte og ivrige i undervisningen og gruppearbeidet. Kamashi senteret gjør virkelig en forskjell og har forandret livet blant ungdommer i området. Da er det viktig for dem å bli invitert med på dette skillet. De har lært om hvordan de kan dele troen på Jesus i hverdagslivet og på en naturlig måte.

Herren Gud sa: *Jeg vil gjøre deg til et stort folk; jeg vil velsigne deg og gjøre ditt navn stort. Du skal bli til velsignelse!* (1 Mosebok 12:2) Vi er velsignet og skal være til velsignelse. [BLESS: Begin to pray, Listen, Eat, Serve, Story]. 1. Begynn med å be for naboen du vil nå med Evangeliet. 2. Lytt og oppdag hvor de er i forhold til Gud og finn ut hva de trenger. 3. Bruk tid til å spise sammen. Det gjør det lettere å opprette gode relasjoner. 4. Rekk ut hånden din til dem som trenger hjelp. Små ting gjort med Guds kjærlighet kan forandre verden. 5. Når tiden kommer, fortell hva Jesus har gjort i ditt liv på en enkel og forståelig måte.

To av ungdomslederne, Hambisa og Loziran, skal studere på Ungdom i Oppdrags «Discipleship Training School» i Sør Afrika. Der får de øke sin kompetanse i disippelgjøring og i å lede ungdommer til Jesus. Be for dem at de kan få visum til å reise!

- Rivo Razakandriana, rådgiver Evangelisering og Menighetsbygging, NMS Stavanger

Her er alle deltakerne samlet foran ungdomssenteret

Snart flytter menigheten inn

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Takket være NMS kan menigheten i Ny Chessiga snart bruke den nye kirka for å holde gudstjeneste. Folk fra Chessiga ble flyttet til en ny boplass i nærheten av Koncho siden deres landsby vil bli oversvømmet når den store dammen blir tatt i bruk. Menigheten ba om hjelp og NMS ga en engangsstønad til å flytte alt brukbart fra lavlandet og til materialet som måtte kjøpes inn (se Ny Blomst 2/2016, side 2). Nå må bare veggene kles inn med gjørme og halm. Må Guds hus bli til velsignelsen for de kristne!

Nye gjesterom på ungdomssenteret

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Lenge har vi slitt med å finne gode overnattingsmuligheter i Kamashi. Nå kan vi invitere flere gjester med god samvittighet.

Ungdomssenteret i Kamashi har fått to nye gjesterom i eget lite hus bak selve senteret. Huset er bygget av solide sementblokker og er utstyrt med fire senger. Det er spesielt viktig når det skal holdes kurs og mange skal delta. I Kamashi finnes det ikke gode overnattingsmuligheter, spesielt med tanke på sanitære forhold.

Velkommen!

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

520 305

Prosjektnavn:

Gi evangeliet videre i Begi

Prosjektperiode:

2014– 2016

Prosjekter inkludert:

- Mao Komo Evangelism
- Mao Komo Language Development

Prosjektansvarlig:

Qes Elias Shiferaw

Prosjekttrådgiver

Klaus-Christian Küspert

Hovedmål:

Evangelisering og utdanning i Begi Gidami Synod med hovedvekt på kvinner og marginaliserte grupper; språkarbeid blant mao og komo folket

De kan ikke nok engelsk - er standardsvaret når vi etterlyser ansettelsen av flere kvinner eller folk med minoritetsbakgrunn i prosjektstillinger. Vel, så må de få mulighet til å lære engelsk! Sammen med Mekane Yesus Joint Language School som tilbyr kvalitetsundervisning i amharisk, oromo eller somali, har vi arrangert et 3 måneders intensivt språkkurs. Målgruppen var gumuz, mao og komo - og kvinner. Her forteller de 5 studentene som får trening hvorfor de er med og hva de skal gjøre med de nye kunnskapene:

Abdusamed Yussuf, Tongo, gwama, 23:

Jeg vil gjerne kunne lese bøker på engelsk, forstå sangtekster og snakke med fremmede mennesker. Når det gjelder arbeid i fremtiden vil jeg aller helst bruke kunnskapene mine for å jobbe for språket mitt, gwama, og gjøre det kjent for andre.

Ijigu Dirkassa, Agalo, gumuz, 47:

Jeg er morsmåls lærer i gumuz, og kanskje kan jeg senere også undervise i engelsk. Fremfor alt vil jeg oversette Bibelen, noe vi begynte med for nesten 30 år siden. Da er det viktig at vi kan forklare ting på engelsk. Og en dag vil jeg også kunne forkynne Guds ord på engelsk!

Loziran Ayana, Sedal, gumuz, 25:

Jeg ønsker å snakke med mennesker som kommer til oss i Blånildalen. Det er nesten ingen som kan Engelsk i Sedal! Jeg ønsker

å bli evangelist eller prest, og da trenger jeg gode engelskkunnskaper for å kunne studere og prise Herren. Og så håper jeg at jeg kan dra til Sør Afrika på disippeltreningsskole i januar, der alt er på engelsk.

Hambisa Ayana, Kamashi, gumuz, 24:

Jeg har vært leder for ungdomssenteret i Kamashi i flere år, og bruker mye engelsk, men jeg har aldri vært på språkskole. Nå vil jeg lære mer. Gode engelskkunnskaper er et must for å søke på lederstillinger. Og så er jeg også en av de som håper å kunne dra på disippeltreningsskole til Cape Town i januar!

Husein Dota, K'ondala, hozo, 27:

Jeg er hozo, og språket mitt er i ferd med å dø ut. Jeg trenger gode engelskkunnskaper hvis jeg skal kunne jobbe for språket vårt og forklare til andre om kulturen vår. Jeg har gått ut 10. klasse og håper å få høyere utdanning - kanskje som den første hozo noen sinne. Jeg håper jeg kan få en god jobb i femtiden!

Kurset varer til rett før jul, men vi kan allerede nå si at det ha vært en stor suksess! De fem studentene snakker ganske flytende allerede - og det er lett å se at de har fått lyst til å kommunisere og har mistet frykten for fremmede mennesker! Bare synd at de kun er menn—det var ingen kvinner blant søkerne. Her har vi fortsatt en stor jobb å gjøre!

Her er studentene samlet på klasserommet. F.v.: Hambisa Ayana, Husein Dota, Loziran Ayana, Ijigu Dirkassa og Abdusamed Yussuf.

Kompetansebygging av prester i Addis Ababa

Tekst: Rivo Razakandriana, rra@nms.no; foto: Zerihun Gebre, EECMY-DMT

Dette programmet er viktig for prestene i Mekane Jesus kirken i Etiopia. I slutten av september ble det samlet 105 prester på Gudina Tumsa Wholistic Training Center. De kommer fra 21 synoder over hele landet. I de siste fire årene har det vært forskjellig undervisning rundt emnene prest, lederskap, familie, og pastoral teologi. Denne gangen satte vi fokus på presterollen i familien, konflikt sensitivitet, luthersk identitet og apologi. Jeg selv underviste om forståelsen av Martin Luther sin misjonale

tankegang med fokus på Jesus, Guds ord, bønn og disipling. Martin Luther sa en gang at en kristen lever ikke for seg selv, men for Kristus og for sin nabo. Ellers er han ikke en kristen. Han lever i Kristus ved troen, og med naboen i Guds kjærlighet.

- Dere er en utvalgt slekt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som er Guds eiendom, for at dere skal forkynne hans storverk, han som kalte dere fra mørket til sitt underfulle lys. (1 Peter 2:9). Kursene har påvirket og forandret livet til både mannlige og kvinnelige prester i EECMY. Her har jeg tatt med intervju med 3 kvinnelige prester som har stort engasjement i kirken.

Evangelistpresten Tsige Bereda er leder for avdeling for Misjon og Teologi i Addis Ababa Synoden:

- Vi er takknemlig til NMS som har vært med og støttet dette vellykkede prosjektet. Det har skapt forandring i livet til veldig mange prester. Vi tror at alt som er blitt formidlet på disse kursene vil bringes videre til folket på grasrota og bli til velsignelse for tusener av mennesker over hele landet.

Presten Elizabeth Elias fra Sør Etiopia Synoden:

- Dette kurset har alltid vært en tid for fornyelse av mitt åndelige liv. I tillegg har vi lært mye fra andre søstre og brødre i lunsjen og i kaffepausene. Jeg tror at tilsvarende kurs om daglige utfordringer og om de store teologiske spørsmålene i våre dager må tas opp i opplæringen sånn at de kan nå ut til andre pastorer som ikke har fått sjansen til å delta i dette programmet. Jeg er veldig takknemlig for avdeling for Misjon og Teologi og NMS, som har gjort det mulig for oss å komme sammen for å drøfte spørsmål om kirken i dag.»

Presten Wudinesh Mulugeta fra Vest Gambela Bethel Synoden:

- Jeg er glad for å få være med på dette kurset som har hjulpet meg til å finne svar på den falske læren som kan ødelegge kirken. Jeg har fått med meg mange ting i løpet av disse korte dagene. Det har gitt meg svar på mange spørsmål. Diskusjonen vi hadde med de eldre prestene var også lærerik. Jeg har lært mye fra deres erfaringer.

FAKTA

Prosjektnummer:

520 239

Prosjektnavn:

Pastors' Empowerment

Prosjektperiode:

2014– 2016

Prosjektansvarlig:

Rev. Yonas Yigezu. EECMY-DMT Director

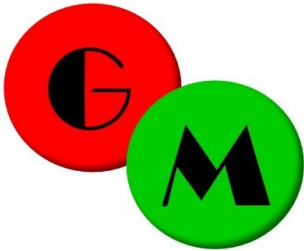
Hovedmål:

Praktisk, spirituell og sosial forbedring av prestenes livs- og arbeidssituasjon

Jeg er klar til å ta en lederstilling i kirken!

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

520 398

Prosjektnavn:

Scholarship for Female Theologians

Prosjektperiode:

2016-2018

Prosjektansvarlig:

Rev. Tseganesh Ayele

Rådgiver:

Klaus-Christian Küspert (vikar)

Hovedmål:

Å styrke kvinnes posisjon i kirka ved å gi øremerkede stipender til teologisk utdanning.

Vi møter Rev. Worknesh en strålende ettermiddag ved Mekane Yesus Seminaret i Addis Abeba. Hun er 32 år gammel, ordinert prest fra Begi, og har de siste årene jobbet som leder for kvinne departementet i synoden. Nå er hun student igjen. I 2018 vil hun være en av de få kvinnelige prestene med master i teologi i Etiopia.

- Worknesh, hvorfor har du blitt student igjen?

- W: Jeg vil få en dypere forståelse for Guds ord og bli en bedre teolog. Synoden min holder på med å etablere en bibelskole og mangler kvalifiserte lærere. Jeg kunne faktisk tenke meg å undervise ved bibelskolen når jeg er ferdig med masteren.

- Har du som en av de få kvinnelige teologene en spesiell motivasjon?

- W: Du skjønner, det er alt for få kvinnelige ledere i kirka. Men det vil ikke være slik for alltid. Vi jobber for at dette skal endre seg, og det ganske raskt. Vi vil ha kvinnelige ledere på alle nivåer i kirka.

- I dag er kvinnelige teologer for det meste begrenset til "kvinnearbeidet" eller "kvinneprosjekter", mange er ledere for kvinne departementene.

- W: Det må ikke være slik! Hvorfor må

kvinner alltid gjøre "kvinnearbeid"? Det er en unødvendig begrensning. Jeg vil ikke gå tilbake til kvinne departementet. Jeg kan ha hvilken som helst lederstilling i kirken, måtte det være leder for teologidepartementet eller generalsekretær i en synode!

- Hvorfor tror du at det ikke er noen kvinner i ledende stillinger, for eksempel i din synode?

- W: Se på hovedkontoret til Mekane Yesus. Der er det ingen kvinner i ledende stillinger i det hele tatt - utenom kvinne departementet. Synodene ser på hovedkontoret som et eksempel, så de tør ikke å begynne med noe nytt.

- Og hvorfor er det ikke noen kvinner i ledende stillinger ved hovedkontoret som kan være rollemodeller?

- W: Mennene vil ikke ha kvinner i lederposisjoner. De sier alltid at kvinner ikke er i stand til å bli ledere, men i virkeligheten er de redde. De gir oss ingen sjanse, lar oss ikke en gang prøve, og så sier de at vi ikke er i stand til å lede. Men de glemmer at de også måtte samle erfaring. De ble ikke født som ledere!

- Lykke til, Worknesh! Håper du får sjansen til å bli leder - utenfor "kvinnearbeidet"!

Rev. Worknesh Getachew, (32) fra Begi, fr tiden student for Master i teologi

Direktør og student

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

Rev. Tsige er en av studentene som får stipend gjennom NMS og den norske presteforeningen for å ta mastergrad i teologi (MTh). Men egentlig er hun "Director for Mission and Theology (DMT)" - den øverste teologiske lederen ved Addis Abeba synoden.

Tsige begynte som evangelist ved Kolfe menighet helt vest i Addis Abeba for 20 år siden. Denne gangen hadde menigheten kun 300 medlemmer—i dag er de nesten 2000.

Da Addis Abeba by ble ny synode for 2 år siden, ble hun valgt til DMT Director, synodens leder for det teologiske arbeidet—og dermed nærmeste overordnede for prestene. Dette er unikt—hun er den eneste av sitt slag i Mekane Yesus og har 25 mannlige kolleger!

I høst fikk hun mulighet for et stipend i teologi på master nivå. Tsige forteller at det er noe hun lenge hadde ønsket seg. Egentlig er master i teologi en forutsetning for å kunne ta lederstillinger i synoden, og hun har lenge følt at hun hadde for lite ballast og kunne ikke svare på teologiske spørsmål fra prester og evangelister. Det skal nå snart bli annerledes.

Ved siden av studiet jobber hun fortsatt fulltid som DMT direktør, og hun innrømmer at det er en tung belastning. Hun ønsker likevel å forstette i stillingen—mest for ikke å skuffe de som har valgt henne og som har vist stor tillit.

Når hun har avsluttet studiet sommeren 2018, er hun en av de få kvinnelige teologene med master—og kanskje ikke lenger alene om å være kvinne og teologisk leder i en synode? Det går i riktig retning, takket være NMS og presteforeningens satsing på kvinnelige ledere i kirken!

Rev. Tsige Bereda, MTh student og teologisk leder ved Addis Abeba synoden.

Presteforeningen satser på kvinner

Tekst: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

I flere år har den norske presteforeningen (PF) støttet prosjektet "Pastors' Empowerment" som organiserte trening og åndelig og sosial oppbygging for prester i Mekane Yesus. Etter utfasingen av prosjektet har PF bestemt seg for å gi utdanningsstøtte til kvinnelige teologer.

Siste året for "Pastors' Empowerment" prosjektet har vært spesielt vellykket: I begynnelsen av oktober underviste Rivo Razakandriana i fire dager for over hundre prester fra hele Etiopia om disippeltrening og misjonalt tankegang - med svært gode tilbakemeldinger (se side 3). Ved slutten av dette året fases prosjektet ut som planlagt etter 6 vellykkede år.

Allerede i fjor startet kvinnedepartementet i Mekane Yesus sammen med NMS et stipendprogram kun for kvinnelige teologer for å avhjelpe den store

skjevheten mellom kvinner og menn i prestetjenesten, og for å legge grunnlaget for rekrutteringen av kvinner i ledende stillinger i kirken (jfr. Ny Blomst 2016-3. s. 5 og s. 6 i denne utgaven).

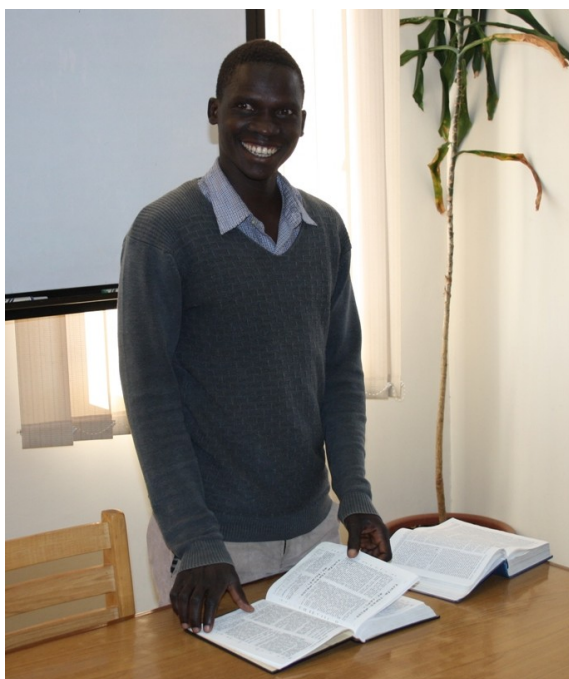
Nå har den norske presteforeningen bestemt seg for å støtte dette nye prosjektet med 100.000 kroner årlig fra 2016. Med dette bidrar PF på en målrettet måte å gi kvinner en sjanse i kirken og å skape større likhet mellom kvinner og menn i prestetjenesten.

NMS Etiopia takker presteforeningen for trofast samarbeid over mange år og er spesielt glad for at PF støtter et av NMS sine viktigste tema: likestilling mellom mann og kvinne - også og ikke minst blant prestene!

På vei til Sør Afrika?

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

Hambisa Ayana fra Kamashi holder andakt over Jakobs brev 1,22-24 ved Joint Language School

På torsdag, 8. Desember var det "graduation" for engelsk studentene ved Joint Language School (se artikkel på side 4). Full suksess! Vennene våre fra gumuz, mao og gwama har ikke bare blitt riktig flinke i engelsk; det har skjedd en forandring i hele opptredenen: Ikke lenger usikre og innesluttet, men åpne og inkluderende.

Hambisa brukte de nye kunnskapene sine og holdt —etter eget ønske— andakt ved avslutningsseremonien. Vi ble rørt!

Hambisa og Loziran vil forhåpentligvis komme til å bruke kunnskapene sine snart! Ved hjelp av et stipend fra NMS har de søkt om plass ved Youth With A Mission (Ungdom i Oppdrag) Discipleship Training School (DTS) i Muizenberg, Cape Town i Sør Afrika— og der går alt på engelsk!

De to unge gumuz har fått plass ved skolen og er rede til å dra rett over nyttår—men det å få visum til Sør Afrika har vist seg å være svært vanskelig. Ved første forsøk fikk de avslag fra ambassaden. Nå har skolen i Sør Afrika selv anket avgjørelsen. Vi håper og ber alle sammen om at Hambisa og Loziran kan dra for et halvt år til Sør Afrika — og så komme tilbake som de beste evangelistene gumuz folket hittil har sett!

NMS inngår samarbeidsavtale med SIL engelsk språklig Afrika

Tekst: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no; foto: Ian Hollman privat

Avtalen med SIL åpner nye muligheter for NMS! Vi kan benytte oss av ekspertisen og kontaktnettet til en stor og anerkjent kristen organisasjon for å bringe evangeliet til nye folkegrupper over hele det sørlige og østlige Afrika—på deres morsmål!

Helt siden 2005 støttet NMS evangeliseringsprosjekter blant "mao folket" i Begi Gidami synoden. Men hva visste vi egentlig om disse folkegruppene i grenseområde mot Sør Sudan og om språkene deres? For å få mer informasjon henvendte vi oss i 2010 til SIL—en internasjonal kristen organisasjonen som jobber med språkutvikling og bibeloversettelse over hele verden (jfr. <https://www.sil.org/>)

Ian Hollman, SIL Regional Director for Anglo-Lusophone Africa

Denne første kontakten utviklet seg til et bredt og fruktbart samarbeid. I dag støtter NMS flere prosjekter som eies av lokale partnere som Mekane Yesus kirken, bibelselskapet og den anglikanske kirke. SIL leverer kompetanse blant annet i form av lingvister, organiserer og gjennomfører kurs for lokale oversettere og stiller moderne teknologi til disposisjon.

Nå var tiden inne for en offisiell avtale mellom SIL og NMS. I løpet av 2016 utviklet Ian Hollman, direktør for engelskspråklig Afrika, og undertegnede, en samarbeidsavtale mellom våre organisasjoner. Avtalen gjelder for hele det engelsk- og portugisisk språklige Afrika - fra Ghana til Mosambik og fra Etiopia til Sør Afrika—inklusive Madagaskar og Komorene!

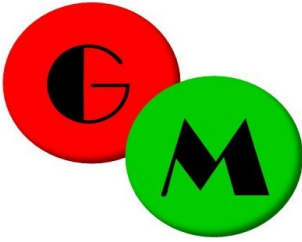
Hovedformålet med samarbeidet er å hjelpe små språkgrupper med å utvikle deres språk og kultur, og å støtte lokale partnere med bibeloversettelse og utvikling av materiell for å få ut evangeliet til alle folkeslag—på morsmålet deres!

7 år med fistelskade—nå kvinneambassadør

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

620 466

Prosjektnavn:

Safe Motherhood
Project

Prosjektperiode:

2015– 2017

Prosjektkoordinator:

Desalegn Asefa

Rådgiver:

Sonja Küspert

Hovedmål:

Å forebygge fødselsrelaterte skader i Blånildalen. Mulighet for transport av kvinner med fistelskade.

Barite fødte 9 barn. Sjette gangen gikk det galt. Det ble en langvarig fødsel som førte til en fistelskade hos henne, men barnet overlevde på mirakuløs vis. 7 år senere ble hun operert og ble frisk igjen, og nå er hun kvinneambassadør.

Jeg møtte Barite i Kamashi i begynnelsen av november, ei sympatisk kvinne full av energi.

Barite er 40 år gammel og har et vanskelig liv bak seg. Som 15 åring ble hun bortført av sin nåværende ektemann og tvunget av familien til å gifte seg med ham. Kort tid etter ble hun gravid og har i løpet av 24 år født 9 barn – alle friske. Den sjette fødselen var svært vanskelig. Den varte i flere dager og førte til at hun fikk en fistelskade. Heldigvis overlevde barnet. Barite levde 7 år med fistelskaden og fikk i løpet av den tiden også de tre siste barna.

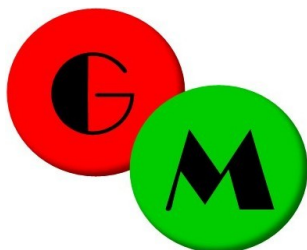
Høsten 2015 ble Sabsabe, ei av de første 10 kvinneambassadørene, introdusert for

landsbyen hvor Barite bor. En film om fistelskader ble vist, og Barite skjønte endelig at hun kunne få hjelp for lidelsen sin. Hun gikk til helsesenteret i Kamashi og ble registrert som fistelpasient. Hun ble raskt transportert til Metu ikke så langt fra Kamashi, hvor Hamlin Fistula Hospital har en avdeling. Der ble hun operert og ble frisk igjen—etter 7 års lidelse.

Det var Sabsabe som foreslo Barite som ny ambassadørkvinne, og hun fikk sjansen til å få opplæringen i høst.

Barite er svært aktiv og har allerede besøkt 8 gravide kvinner bare en uke etter endt opplæring.

FAKTA

Prosjektnummer:

620 514

Prosjektnavn:

Green Livelihood Program
in Western Ethiopia
(Green LiP)

Prosjektperiode:

2014-2017

Programkoordinator:

Kenesa Michael

Rådgiver:

Sophie Küspert-
Rakotondrainy

Hovedmål:

Å øke matvaresikkerheten på landsbygda og styrke de marginaliserte folkegruppene i lavlandet

Annen informasjon:

Programmet består av 6 prosjektområder: Boji, Gimbi, Agalo, Metekel, Mao Komo Special Woreda og Begi/Kondala

Du som trofast har fulgt *Green LiP* i tre år, har nok fått med deg litt av hvert av det vi holder på med. Nå har vi hatt midtveis evaluering og sitter med rapporten i hånda. Og selvfølgelig har vi lurt på om *Green LiP* virkelig har brakt bedre levevilkår til menneskene vi jobber med. Heldigvis bekrefter rapporten at vi gjør dette - i svært tilfredsstillende grad! For eksempel har vi kurset 40 000 mennesker siden oppstarten for litt mer enn 2 år siden. Vi når i underkant av 90 000 folk direkte, og mer enn 110 000 andre indirekte.

Green LiP har mange aktiviteter. Før å gjøre det litt mer oversiktlig, har jeg satt sammen de viktigste resultatene av arbeidet vårt i en liten kavalkade.

1 Miljøvern

Landsbyleder fra Amuma Bore (Boji), Teklu Wakwoya, viser frem et område som landsbyen har beskyttet mot all bruk. Dette er fordi jorda har vært utarmet og termittene herjet. Det har blitt plantet chomo gress, og ingen har lov til å plante noe eller la dyrene beite her. Arbeidet bærer frukt - allerede nå ser vi en tydelig forbedring av jorda.

2 Klima-smart jordbruk og økt produktivitet

Taha Getesa fra Kongilo landsby (Begi) så at bøndene *Green LiP* jobbet sammen med fikk bedre avlinger og større inntekt. Derfor begynte han å kopiere deres metoder - med stor suksess. Nå selger han mais på markedet og kan sende barna på skole. To av døtrene står sammen med han i åkeren. Begge har nå mye bedre fremtidsutsikter enn for bare to år siden.

3 Diversifisering av inntektskilder

Nura Mohamed fra Shanta landsby (Begi) er en ung mor med fire barn. Som medlem av en spare- og lånegruppe har hun kunnet tatt ut et lån på 900 birr (ca. 350 kr). Med dette har hun kunnet starte en mini-butikk i landsbyen og har begynt å plante korn for salg. Nura er nå ikke lenger avhengig av at mannen gir henne tillatelse til å kjøpe noe - hun styrer pengene selv.

4 Vann og hygiene

Disse guttene fra landsbyen Amuma Bore (Boji) synes det er gøy å leke i det rene vannet som strømmer ut fra kilden som Green LiP har beskyttet og lagt i rør. Men det ble ikke bare gjort for moro skyld! Tiltaket har redusert sykdommer som tyfoid betydelig og det sparer tid og krefter til dem som må hente vann - som for det meste er kvinnene.

5 Styrking av grasrotorganisasjoner og lokalsamfunn

Alfabetisøren Muchahid Harun fra Shigogo (Mao Komo) underviser 100 voksne tre ganger i uka i 9 måneder. I tillegg til å lære å lese og skrive, lærer de også om helse, jordbruk, likestilling, osv. Men viktigst er det å lese og skrive, synes elevene. Spesielt flott synes de det er at de også får lære å lese og skrive på morsmålet gwama (ett av "mao språkene") i tillegg til amharisk.

6 Likestilling, Hiv/AIDS og skadelige tradisjoner

Denne kvinnen som ønsker å være anonym, fødte sin siste unge for kun noen måneder siden. Men nå, etter fire barn, er det nok! Green LiP underviser i prevensjon, og flere og flere par velger å si stopp etter 3-4 barn. I tillegg tør også flere kvinner å gjøre som henne: Å bli enig med mannen om ikke å gifte seg med flere koner. Hun har også fått en energisparende ovn som, i tillegg til å være miljøvennlig, også sparer mye av tiden hennes som hun ellers hadde brukt på å sanke brensel.

7 Minoriteter og marginaliserte grupper

Den unge generasjonen som Mawiya (t.v.) og Asadik (t.h.) fra Tongo (Mao Komo) kan lese og skrive på morsmålet, gwama. Dette synes også de gamle er spennende, og de vil gjerne lære de og. Green LiP har muliggjort trykking av flere bøker på gwama, og for øyeblikket holder vi på med en eventyrbok illustrert av Mawiya. De gamle bidrar med fortellingene, som de også selv vil kunne lese når de kommer til biblioteket på Mao Komo Kultursenter som Green LiP har bygget.

Ikke kun koner og mødre, men mennesker!

Tekst: Marit Breen, mbr@nms.no; foto: Dag Rune Sameien, drs@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer :

720 633

Prosjektnavn :

Western Ethiopia Women Empowerment Program (WEWEP)

(Kvinnerens posisjon i kirke og samfunn)

Prosjektperiode :

2015-2017

Programleder

Jeritu Berhanu

Rådgiver:

Marit Breen

Hovedmål :

Fremme kvinners rettigheter i kirke og i samfunn

Programmet består av prosjekter i disse synodene:

Western Synod

Begi Gidami Synod

Gimbi Jorgo Synod

Birbir Dilla Synod

Abay Dabus Synod

Central Gibe Synod

Hele sitt voksne liv har WEWEP lederen, Jeritu Berhanu (46), kjempet for at kvinner skal anerkjennes som mennesker! Dette er ingen selvfølge i etiopisk sammenheng. I siste utgave av Ny Blomst tar vi et tilbakeblikk på hvilke spor NMS har satt i Vest Etiopia gjennom arbeidet med å fremme kvinners posisjon og kjempe for deres anerkjennelse som mennesker.

Jeritu er absolutt ingen gjennomsnittlig kvinne i sin kultur. Så lenge hun har vært involvert i Mekane Yesus kirken og spesielt kvinnearbeidet, har behovene stått i kø. Unge jenter og kvinner kom stadig på døra og meldte sine behov, både hjemme, på kontoret og da hun reiste rundt i menighetene. Mye handlet om mangel på muligheter for å skape eget levebrød og inntekt. Dette var starten på ideen om selvhjelpsgruppene i WEWEP, men også kampen mot tradisjoner som er spesielt skadelige for kvinner.

Fra høner til okser

Selvhjelpsgruppene har gitt kvinner muligheten for å skaffe seg egen inntekt. Men dette er ikke nok. De må også kunne kontrollere og utnytte inntekten. Et bevis på dette finner vi på markedsplassen. Tidligere var det ikke akseptert at kvinner solgte annet enn høner. Salg av sauer, geiter, okser og kuer var menns domene. Ingen stolte på at kvinner kunne utføre større regnestykker og for-

handle om pris. Går man på markedet for å kjøpe en okse i dag, kan man like gjerne forhandle pris med en kvinne som med en mann.

Lever i fengsel

WEWEP har gitt meg en plattform og autoritet til å utfordre folks oppfatninger om kvinner sier Jeritu: "Kvinner lever i et fengsel i vår kultur, og det er vårt ansvar å få dem ut av dette. Kvinnene må selv kjempe seg ut av 'sine fengsler', men mennene og spesielt ledere må også gi dem mulighet for å komme ut og gi dem plass til å delta".

Fra husmødre til ledere

Jeritu deler Tsahays historie. Tsahay var en av de første kvinnene som fikk sitte ved lederens bord i kirka. Hun var medlem i eldsterådet, men opplevde ikke at hun fikk delta på lik linje med de mannlige medlemmene. Hun ble stadig beordret til å ta seg av kaffe, te og mat ved ulike anledninger.

Hvordan utfordre dette uten å skape konflikt?

Jeritu forteller at kvinner er kloke i måten de går fram på når de utfordrer egen kultur, noe som også gjaldt for Tsahay. I anledning et seminar der kirkens ledere ble utfordret på innføringen av bestemmelsen om å øke kvinners deltakelse i ulike beslutningsfora fra 25-40 %, grep Tsahay anledningen. De mannlige lederne forstod ikke behovet for 40 % deltakelse av kvinner. Det var jo nok med kun en kvinne til å ta seg av kaffe, te og mat forsyning ved ulike møter og tilstelninger! Tsahay valgte å fortelle Jeritu i enerom om at dette også var tilfelle for henne; hun deltok i eldsterådet kun som en husmor og ikke som leder. Dette måtte utfordres, men uten at Tsahay ble eksponert og konflikter ville oppstå.

Nye seminar ble forberedt der dette spesielt ble utfordret. Beskjeden var klar: kvinner er mer enn koner og husmødre i kirkelig sammenheng! Jeritu engasjeres når hun deler denne historien: "Evangeliet er for alle mennesker og Gud har utrustet både menn og kvinner til å delta i kirkens tjeneste. Hvorfor

har Han utrustet kvinner med evner til å delta på lik linje med menn dersom de kun skal begrenses til te og kaffe koking? Det er først og fremst imot Guds vilje og rett og slett sløsing av ressurser."

Kampen er ikke over

Forandring skjer sakte men sikkert. Dette er synlig i Vest Etiopia i dag når en ser kvinner delta i ulike sammenhenger; som predikanter, evangelister, de leder bønnen, de presenterer kunngjøringer på søndager i kirken, og de selger okser på markedet.

Jeritu er ikke i tvil om at WEWEP og NMS sitt fokus på kvinner i Vest Etiopia har bidratt til slike forandringer. Fengselsmurene rives stadig ned slik at kvinner kan delta i større grad. Men hun er også snar med å legge til at mange kvinner fortsatt befinner seg bak murer både i kirken og i samfunnet, og at kampen fortsatt ikke er over.

Jeritu på et seminar i Kenya og i prat med ei Masaai kvinne om deres felles kamp mot FGM

Tekst: NMS U Team; foto: Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

720 719

Prosjektnavn:

Abay Valley Synod Youth Network Project

Prosjektperiode:

2016-2018

Prosjektansvarlig:

Hambisa Ayana

Rådgiver:

Mparany Rakotondrainy

Hovedmål:

Styrke ungdommens muligheter og talenter gjennom kunst og idrett, og hjelpe ungdommen til å bygge relasjoner gjennom fellesskap og utveksling

En gjeng med spente nordmenn fikk tilbringe fem lærerike døgn i Kamashi. I slutten av september dro åtte unge voksne til Etiopia for å lære mer om NMS sitt arbeid, om hvordan misjon kan drives i 2016 og for å lære mer om både Gud, seg selv og Etiopia. Deler av denne tiden var gruppen på ungdomssenteret i Kamashi.

En mandag ettermiddag tidlig i oktober ankom de ungdomssenteret. De var spen-

kunnskaper videreformidlet det de fikk lære til de andre. De lærte raskt og var gira på å lære mer.

Men det var ikke bare nordmennene som fikk lære bort litt av sine kunnskaper, også ungdommene på senteret gav dem mye ny kunnskap. De fortalte om landet sitt, Etiopia, kulturer, mennesker, vaner og hverdag. Silje, leder for den norske gruppen, uttrykker sin takknemlighet ovenfor alle

Her males det med full konsentrasjon. For noen var det ganske uvant å male på veggene.

te på hva uken ville bringe, men gledet seg veldig til alt som lå foran dem. Allerede tirsdagen ble de kastet ut i en krevende aktivitet, nemlig maling av biblioteket! Ikke ensfarget, men kreativt og livlig. De håpet selvsagt at det også kom lokale ungdommer til senteret som hadde lyst til å være med på dette. Og slik ble det heldigvis. Så i time etter time dekket malekoster i alle mulige farger veggene med mønstre. Fugler, dyr og natur tok plass på veggene ettersom dagen gikk.

Ungdommene på senteret er ikke alle like stødige i engelsk. Nordmennene var derfor spente på hvordan det ville gå med dataundervisningen. Men det løste seg lett som bare det. De med litt bedre engelsk-

hun møtte på senteret som tok seg tid til å snakke med dem, le sammen og svare på alle mulige ting de lurte på.

Hver dag i Kamashi var en ny opplevelse. Ingeborg, Marie, Anne Elisabeth, Hanne, Marius, Eigil og Silje tok til seg alt de kunne av smaker og lukter. Og det er mye som er annerledes fra den hverdagen de er vant til! Å ikke vite når strømmen kommer – eller går – var nytt for dem, det samme var det å spise injera og tygge på malariapiller. Men selv om det er mye som er ulikt er det også veldig mye som er likt. Latteren rundt matbordet, smilene og andre hverdagslige ting finnes på tvers av land og kulturer. Og det er mye de ønsker å ta med seg hjem fra Etiopia, og da snakker de

ikke om ting, men om gode minner og utfordringer. De føler seg utfordret til å bli litt mer som dem de møtte: like gjestfrie, inkluderende og rause med hverandre som de så ungdommene og de frivillige ved ungdomssenteret var – både mot nordmennene og med hverandre.

Det er fint å spise maten sammen—og på den etiopiske måten blir det enda mer fellesskap

Uken var full av høydepunkter. I Kamashi fikk gjengen smakt mye forskjellig etiopisk mat, de så hvordan kaffebønner blir brent og fikk lov til å besøke familien og hjemmet til en av de frivillige på senteret; de ruslet rundt på markedet, fikk være med å systematisere biblioteket, og den ustabile politiske situasjonen gav dem mulighet til å se og lære mer om lan-

dets mange utfordringer. Sist, men ikke minst så fikk de være med på det som skjedde av aktiviteter ved senteret og gjennom det se, lære og oppleve hverdagen i Kamashi.

Det norske U-Teamet takker for mange flotte dager, og ber om Guds beskyttelse og velsignelse for ungdomssenteret og de ungdommene som pleier å være der.

Med fagkyndig hjelp blir bøkene på biblioteket på ungdomssenteret systematisert.

Et fargerikt fellesskap foran ungdomssenteret i Kamashi; f.v.t.h. stående: Marius Nicolaysen; Obsa Raga, prosjektordinator Abay Valley Synod; Eigil Obrestad; Emil Buxrud; Maria Catherine Løver; Silje Merete Ljosland; Anne Elisabeth Kaldhol; Hanne Sukkerstad; Yadani, kokken; Ingeborg Rønning; Desalegn Asefa, prosjektkoordinatoren for Safe Motherhood; Zegeye Belew; foran: bussjåføren Yohannes og Tariku Tarfa.

Kamp mot termitter—også i Kamashi

Tekst: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no; foto: Obsa Raga, obsaraga66@gmail.com

De nye kontorene i Kamashi er ferdige og papayaen er plantet.

Lørdag 22. oktober var det dugnad på den fremtidige synodetomta i Kamashi. Det er et flott område på 16 mål som kirka fikk gratis fra staten, men der som mange andre plasser er termittene en stor plage. De spiser røttene til alt som vokser, og det er vanskelig å bli kvitt dem. Men hvis det lykkes å holde termittene i sjakk, kan man høste papaya etter bare to år.

Obsa Raga, lederen for Abay Valley Synod Set-up, tar selv spaden fatt for å åpne termitt tuene. De er svært harde og det er mye jobb til man har fått tak i dronningen. Men med tid og energi er den "manuelle bekjempelsen" den beste måten—mye bedre enn å bruke kjemiske midler!

Termitt dronningene er store som en finger til en voksen mann, og ligner på hvite åmer. Obsa og teamet fikk tak i 34 termitt dronninger som senere ble uskadeliggjort. Det hjelper ikke bare å åpne tuen hvis ikke dronningen blir fjernet.

Området som ligger ca. 1,5 km utenfor Kamashi sentrum er svært frodig og muliggjør også generering av inntekt til synoden. Obsa og teamet har plantet mange trær, både frukttrær og skogtrær, og etter bare 2 år kan de første papaya høstes! Men først må altså termittene bekjempes!

FAKTA

Prosjektnummer:

720 692

Prosjektnavn:

Abay Valley Synod Set up and Capacity Development Project

Prosjektperiode:

2014-2016

Prosjektansvarlig:

Obsa Raga

Rådgiver:

Mparany Rakotondrainy

Hovedmål:

Støtte til oppretting av en ny EECMY synode i deler av Benishangul Gumuz

BE FOR...

- ... myndighetene i Etiopia, at de fremmer fred og rettferdighet i landet, og bekjemper vold og urettferdighet
- ... familiene som har mistet sine nære i urolighetene, og for de som sitter med skyldfølelse og tung samvittighet
- ... deltakerne på disippeltrenings kursene, og at de vil kunne bruke det de har lært for å dele troen på en god måte
- ... at Hambisa og Loziran fra Blånildalen skal få visum for å dra på disippeltrenings skolen til Ungdom i Oppdrag i Sør-Afrika
- ... at Rev. Worknesh og de andre kvinnelige teologistudentene vil mestre utdanningen og vil få ledende stillinger i kirken
- ... kvinneambassadørene og at de vil lykkes med å overbevise de gravide kvinnene om å føde ved en helseinstitusjon
- ... at Jeritu skal få kraft og styrke til å forstette med arbeidet for likestilling av kvinner i kirke og samfunn
- ... at vi vil lykkes med å bidra til fredsbygging, se konflikter og forholde oss til dem på en god måte
- ... at samarbeidsavtalen med SIL vil bære frukt og føre til at mange flere vil kunne lese Guds ord på sine morsmål

----- Klipp ut og putt i Bibelen

Vi lyser fred over Dr. Emmanuel Abrahams minne

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Dr. Emmanuel Abraham (17.3.1913 – 22.10.2016), president i Mekane Yesus kirken i 22 år fra 1963, ble gravlagt i Addis Ababa den 27. oktober 2016. Han hadde vært ambassadør for Etiopia i Roma og London i tillegg til en rekke andre diplomatiske posisjoner. Deretter var han «chief of political affairs» og minister i keiser Haile Selassies regjering. Han hadde også et mangfold av verv, blant annet i Det Luthersk Verdensforbund.

Under Dr. Emmanuel Abraham ble Mekane Yesus kirken offisielt registrert i 1969, og han spilte en viktig rolle i etableringen av blant annet Mekane Yesus kirkens teologiske seminar. Ei av hans døtre, Ruth Abraham, sitter den dag i dag i styret til Mekane Yesus kirken.

Begravelsen var en stor begivenhet. En fullsatt Amist Kilo Mekane Yesus kirke fulgte Dr. Emmanuel Abraham på hans siste ferd. Gudstjenesten ble holdt på en flott og høytidelig måte av nåværende kirkepresident Rev. Dr. Wakseyoum Idosa før det bar ut til Gulele kirkegård der han ble gravlagt.

Kirkepresidenten Dr. Wakseyoum holder minnegudstjenesten i Amist Kilo kirke

Slektstreff i Digni

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Metodistkirken i Sierra Leone og Liberia har en veldig interessant måte å involvere lokalbefolkningen på. De sikrer eierskap ved at en lokal komitee overtar alt arbeidet, forvalter pengene og sikrer at størstedelen av alle kostnadene til konstruksjoner kommer fra brukerne selv. På bildet er Victor, Anne, Sophie, Zakir og Andrew etter en veldig interessant diskusjon. Ideene kommer til å leve videre i Etiopia!

Benti var begeistret over metoden som Kezia Nabalayo Janet og hennes prosjekt i Uganda bruker for å beskytte skogen på Mount Elgon og samtidig gi lokalbefolkningen en mulighet til å dyrke og leve av jorda.

I fem dager var Øst-Afrikas Digni medlemmer, partnere og prosjektmedarbeidere invitert til nettverksmøte i Nairobi. 65 fargeglade og ganske høylytte mennesker fra mange Østafrikanske land i tillegg til Norge, Liberia, Sierra Leone og Palestina møttes for å dele erfaringer, lære av hverandre og knytte kontakter. Møtet var nesten som et stort slektstreff. Når vi nå kommer tilbake til arbeidet vårt føler vi oss styrket ved tanken på at vi er del av noe større og at det er flere som sitter med liknende utfordringer.

Fra NMS Etiopia var vi en god gjeng på seks: Jeritu og Marit fra WEWEP, Kenessa, Zakir og Sophie fra Green LiP og Benti, områdeleder for Vest-Etiopia i DASSC. For de fire sistnevnte var det første gang på nettverksmøte, og vi var begeistret over å bli kjent med så mange andre.

Dagene var fylt med presentasjoner og diskusjoner rundt Dignis nye strategiplan, sivilt samfunn, arbeid mot FGM (omskjæring av kvinner - et modellprosjekt til Pinsekirken i Kenya) og rapportering - og mange gode samtaler i pausene. Siste dagen hadde vi "Do No Harm" kurs om konfliktsensitivitet, ledet av Dag Rune Sameien og undertegnede. Det var oppmuntrende å se engasjementet til deltakerne rundt dette temaet, og det var tydelig at dette var noe som berørte mange.

Prosjektpresentasjoner: Jeritu (t.v.) forteller om WEWEP mens Marit (t.h.) dokumenterer. På veggen ved siden av Marit henger WEWEPs nye plakater med logoen

Fargerike analyser for fredsbygging

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Systemisk tilnærming til konflikttanalyse – at noe som høres så kjedelig ut kan være så spennende! En hel uke fikk 18 fredsbyggere fra 8 land dykket dypt inn i ulike kontekster som til slutt resulterte i komplekse og fargerike grafiske framstillinger av konfliktsituasjonene.

Jeg var så heldig å få være med på dette kurset i Barcelona som eneste fra NMS. Det som først kom som et sjokk – at en av tre caser vi skulle jobbe med i løpet av uka skulle være fra en konflikttkontekst som NMS jobber i – ble snart til en velsignelse. Grappa vår klarte å produsere et detaljert kart over situasjonen som gav klarhet i både hvordan de ulike faktorene i konflikten påvirker og forsterker hverandre, og hvilke elementer som kan balansere den forsterkende effekten.

Til tider var vi ganske frustrerte over kartet som vi holdt på å lage, men som liknet mer på en krysning mellom en togulykke og spaghetti enn en systemisk analyse – aktører, faktorer, tankemodeller og piler i et salig virvar. Men vi kom i mål til slutt og fikk laget en god framstilling av konteksten – med spesifikke anbefalinger til NMS om hvordan man vil kunne gå inn i denne situasjonen med enten fredsarbeid eller utviklingsarbeid.

Systemisk konflikttanalyse er et meget godt verktøy som bør brukes både under planleggingen av prosjekter i konfliktsituas-

sjoner og videre i arbeidet. I en verden som blir mer og mer kompleks og med økende antall konflikter, kan det være godt å beherske verktøy som forenkler en kontekst slik at det er mulig å forstå den, og som samtidig klarer å fange kompleksiteten til situasjonen. Med systemisk konflikttanalyse er man dessuten i stand til å se hvor og hvordan man kan gå inn i et område på en måte som gir maksimalt utbytte og virker svekkende på konflikten.

NMS har allerede god erfaring med Do No Harm – et verktøy for konfliktsensitivitet. Nå har vi fått utvidet denne kompetansen enda mer. Systemisk konflikttanalyse er et mer omfattende verktøy enn Do No Harm og viser et mer nyansert bilde / kart over en kontekst eller konfliktsituasjon. Mens Do No Harm fokuserer hovedsakelig på arbeidet man gjør, og at dette ikke skal forsterke «dividers» eller svekke «connectors», har systemisk konflikttanalyse et større fokus på å vise hvordan konflikten henger sammen.

At NMS sendte meg til dette kurset viser at vi tar konfliktsituasjonene vi jobber i på alvor og at vi gjør alt for at arbeidet i disse områdene blir så effektivt som mulig. Dermed unngår vi at ressursene går til aktiviteter som enten ikke har noen effekt eller kanskje til og med en negativ effekt, men at vi i stedet kan jobbe for et bedre og mer rettferdig samfunn.

Her er alle deltakere fra kurset. Sophie står som nummer fire til venstre fra plakaten.

Mohammed får besøk av NORAD

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

I slutten av november var Hege Hope Wade og Vigdis Wathne fra NORAD på tur til Green LiP og WEWEP sammen med Kristian Larsen fra Digni i forbindelse med ny Digni avtale med NORAD f.o.m. 2018.

Marit og jeg kjørte besøket vårt ganske hardt, med tur til selvhjelpsgrupper ute på landet, synoder, alfabetisering, med mer, i Begi- og Boji-området. I fire dager var vi på tur sammen med besøket og prosjektstaben i Green LiP og WEWEP. I Begi besøkte vi bonden Jeli som jeg skrev om i sist Ny Blomst (3/2016, side 6 og 7). I Tongo dro vi innom kultursenteret som nesten er ferdig bygget. Der fikk vi blant annet høre et dikt skrevet av Mohammed Musa på gwama som er morsmålet hans. Vi fikk servert kaffe både på kultursenteret og andre steder, og det var tydelig at folk satte pris på det høytstående besøket.

Jeritu (stående) forteller om arbeidet WEWEP driver med. Sammen med henne er kvinner fra en selvhjelpsgruppe som skildrer levende og sterkt, hvordan selvhjelpsgruppen har forandret livet deres til det bedre.

Ved kultursenteret lytter gjestene til diktet til Mohammed Musa, mens de nyter kaffen fra kaffeseremonien. På plakaten på veggen står det "La oss verdsette språket vårt" på amharisk.

Tilbakemeldingen vi fikk fra Hege og Vigdis var veldig positiv, og det var tydelig at de var fornøyde med å se hvor skattepengene hadde blitt av. De syntes det var spesielt oppmuntrende å se blant annet hvor stort eierskap kvinnene hadde i selvhjelpsgruppene, hvor godt vi samarbeider med myndighetene om bekjempelse av kvinnelig omskjæring, hvor mange varige endringer som har skjedd i samfunnet selv etter utfasing av prosjekter og hvor godt vi arbeider med kapasitetsbygging av minoritetsgrupper. Dessuten fikk vi også vist hvor godt vi samarbeider innad og på tvers av prosjektene.

I Addis hadde vi møter på den Norske Ambassaden med ambassadøren som kjenner godt til NMS sitt arbeid, og på DASSC med kirkepresidenten og DASSC direktør med flere. NLM var også til stede siden noen fra NORAD og Digni hadde vært i sør for å se på deres prosjekter.

Dugnad på kultursenteret

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Mao Komo kultursenter er i ferd med å ferdigstilles. I mellomtiden ordner vi med hagen. I forrige uke hadde vi en liten dugnad på tunet der vi planla hvor vi vil ha porten, veiene og plantene. Deretter plantet vi ulike blomster og palmer som vi hadde tatt med fra Addis Abeba.

Fra venstre: Talila (NMS sjåfør), Habtamu (Mao Komo Green LiP medarbeider), Zakir (Mao Komo prosjektleder), Sophie og Asadik (Mao Komo kulturansvarlig). Bildet ble tatt av Klaus som herved er utnevnt til Mao Komo senior hagerådgi-ver.

Senteret er malt – grønt! Utvendig blir det ikke malt mer enn dette, mens rommene inne har fått samme farge som veggene til høyre i bildet. Dessverre må nok terrassen vi ville ha foran senteret vente litt pga. trangt budsjett. Men til gjengjeld er brua mellom de to runde husene snart ferdig (vi skal oppdatere med bilder!).

Babyteppene skal fram—koste hva det vil!

Tekst: Sonja Küspert, sak@nms.no

Hva gjør man når det ikke finnes bil når ting skal transporteres? Jo, man bruker ideer og pågangsmot. Helsesenteret i Agalo Meti trengte nye babytepper, men NMS bilen var sammen med Sophie og Klaus i Begi. Slikt skal ikke hindre iherdige arbeidere. Tidlig på morgenen og før det ble for varmt tok Desalegn og jeg den lille motorsykkelen til prosjektet, pakket teppene i sekken og bak på bagasjebrettet og kjørte den snaue timen fra Kamashi til Agalo Meti. Det var litt trangt på setet og stakkars den lille motorsykkelen snøftet seg sakte oppover bakkene, men teppene ble levert og alle overlevde!

På tur med Ambassadøren

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Den norske ambassadøren i Etiopia, Andreas Gaarder, er ikke bare komfortabel i 5-stjerners hotell eller på velkomster med presidenter og statsministere. Han trives bra ved ungdomssenteret i Kamashi der han får injera og grønnsaker – og til og med tradisjonell gumuz mat - stappe med "slimsaus" som serveres på gulvet?

I tre hele dager var jeg så heldig å få være sammen med ambassadøren, ambassadesekretær Maja Hennig Kjennerud og praktikant Fredrik Brogeland Laache på tur i Benishangul Gumuz. Og ambassadøren var ikke lettskremt. Vi tok tuk-tuk (trehjuls motorsykkel) til en middag med medarbeidere fra mao komo prosjektet, satt fast i gjørma i Agalo da vi besøkte kvinner fra låne- og sparegruppa, og brukte bøttedusj på senteret.

Ambassadøren ga tydelig uttrykk for at han var imponert over arbeidet NMS gjør sammen med partneren Mekane Yesus kirka og kirkens utviklingsavdeling DASSC. Han var spesielt opptatt av hvor viktig utdanning er for utvikling og myn-

diggjøring av mennesker. Vi kunne fortelle at vi er meget engasjert i utdanning, spesielt for jenter og minoritetsgrupper, at vi gir stipend til både ungdoms- og videregående skole og til høyere utdanning, at vi har alfabetiseringskurs på Amharisk som er offisielt språk, og på morsmål, og at vi støtter kapasitetsbygging av ungdommer ved ungdomssenteret i Blånildalen.

I tillegg til å se på arbeidet støttet av NMS, besøkte vi byggeplassen til den store dammen ved Blå Nilen nord for Asosa – imponerende! Dammen er enda ikke ferdigstilt, men det er allerede tydelig hvor gigantisk den blir. Vi besøkte dessuten en flyktningleir med flyktninger fra Sudan og Sør Sudan som støttes av Flyktninghjelpen.

Det ble en minnerik tur for alle involverte. Gumuz koret i Kamashi fikk i hvert fall ikke sagt ofte nok hvor stort det var for dem å få synge for ambassadøren! Jeg sier meg enig med dem og støtter dessuten ungdommenes invitasjon: «Du må komme igjen, Andreas Gaarder!»

Ved Kamashi ungdomssenteret får vi servert deilig mat—injera med mange forskjellige "wott". Fra venstre: Ambassadøren Andreas Gaarder, ambassadesekretær Maja Hennig Kjennerud og praktikant Fredrik Brogeland Laache.

Etiopia siden

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Nam!

Spør du meg personlig om det fineste ved den etiopiske kulturen, så må det være mat-kulturen. Ikke bare er maten god, men hele måten å spise og dele maten på er halve vitsen. Som oftest deler man et stort fat med mat og spiser den med fingrene. Dette har mange fordeler: Er man ikke veldig sulten kan man for eksempel bestille tre retter for fire personer på restaurant. Da får man dessuten smakt på tre ulike retter. En annen fordel er at det er en veldig ren måte å spise på. Fingrene dine vasker du selv, så du er ikke avhengig av at kjøkkenpersonellet vasker gafflene i rent vann. En siste fordel for meg som ofte har gjester og stor oppvask: Det er betydelig mindre arbeid å vaske opp etter etiopisk mat fordi man ikke bruker bestikk.

Maten består alltid av en slags surdeigsløse som heter *injera* på amharisk. Denne dekker fatet, og oppå den kommer sausen. På dager der de ortodokse faster får man som oftest vegansk mat – grønnsaker, bønner, linser, o.l. – som er så godt at man ikke savner kjøtt eller andre animalske produkter i det hele tatt. Andre dager kan man spise kjøtt i ulike varianter, både rått og stekt. Ellers kan man også få fersk ost, yoghurt, chili, egg eller den spesielle bønnestuingen shiro som er en tykk grøtaktig og godt krydret saus. Til hellig- eller festdager får man ofte doro wott; kylling og hardkokte egg i en saus av mye løk og berbere (chilikrydder).

"Ny blomst" er et nyhetsmagasin fra NMS Etiopia som utgis fire ganger i året. Det blir sendt ut til givere, samarbeidspartnere og andre interesserte. Dersom du ikke ønsker å stå på lista, har kommentarer og tilbakemeldinger eller vet om noen som kunne være interessert i å motta bladet, kan du skrive mail til Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no, Sonja Küspert, sak@nms.no, Marit Breen, mbr@nms.no, Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no eller Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no eller vår redaksjonsadresse nmsethio@gmail.com.

KALENDER

- 14.—23.11.16: Norad gjennomgang av prosjekter med statsstøtte i Etiopia ("Digni prosjekter" i NMS og NLM)
- 28.11.—2.12.16: Digni Nettverksmøte for Øst Afrika i Nairobi, Kenya
- 25.—29.1.17: EECMY Generalforsamling, valg av ny kirkepresident
- 30.-31-1.17: DASSC Round Table Meeting; partnermøte
- 31.1.-2.2.17: CMCR, møte mellom EECMY og de internasjonale partnere

Ny Blomst slutter! Leve Ny Blomst!

Tekst: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

Det er mye forandring i NMS for tiden! Den er nødvendig i en verden som forandrer seg fortere enn noen sinne. For det meste er det gøy å prøve ut nye ting, og vi er glade for å kunne ta del i utformingen av en ny NMS. Noen ganger blir man også litt vemodig. Gamle Ny Blomst taper i kampen om moderniseringen, men...

NMS har en ny informasjonsstrategi med større fokus på tverrgående tema, og som i mindre grad fokuserer på enkelte land og prosjekter. Det synes vi er bra og det passer til NMS sin nye globale struktur med større regionale enheter som har ansvar for noen overordnede tema. For oss i Etiopia betyr dette at vi i større grad skal bidra til NMS sin nye nettside med aktuell informasjon og gode historier - og at dere fra nyåret vil komme til å finne en **Etiopia Blogg** på nettet.

Og hva da med gode gamle Ny Blomst etter 26 vellykkete utgaver på rad? Den stopper - i hvert fall i denne formen dere kjenner den og er glad i. Men Etiopia teamet gir seg ikke så lett! Vi vil gjerne fortsatt dele nyheter direkte med dere, og skal prøve å gjøre det ved å samle artiklene våre fra bloggen og fra nettsidene og sende dem ut over e-post—nesten som før.

I tråd med NMS sin nye kommunikasjonstrategi kommer vi ikke lenger til å organisere artiklene etter "B'er" og prosjekter, men deler dem inn i tre grupper:

NMS deler troen om Jesus—NMS bekjemper urettferdighet—NMS utrydder fattigdom

Hvem er NMS-Etiopia?

Klaus-Christian Küspert, representant

Sonja Küspert, rådgiver

Marit Breen, rådgiver, vise-representant

Sophie Küspert-Rakotondrainy, rådgiver

Mparany Rakotondrainy, rådgiver

NMS har fått ny og moderne nettside! Der finner du informasjon om NMS sitt globale arbeid og mange gode historier!

Det er enkelt å gi din støtte til NMS sitt arbeid.

Ta en titt på www.nms.no